

Naročnina za celo leto K 2.—. — Posamezna številka velja 8 krajcarje. — Naročnina se tudi na pol leta plačuje in se mora poslati v naprej. Cena oznanil je za 1 stran K 32.—, 1/2 strani K 16.—, 1/4 strani K 8.—, 1/8 strani K 4.—, 1/16 strani K 2.—, 1/32 strani K 1.—. — Pri večkratnem oznanilu je cena posebno znižana. — Za oznanila (inzerate) uredništvo in upravnništvo ni odgovorno. — Uredništvo in upravnništvo je v Ptuj v gledališkem poslopiju. — Štajerc izhaja vsaki drugi petek, datiran z dnevom naslednje nedelje. — Dopisi dobrodošli in se sprejemajo zastonj. — Rokopisi se ne vračajo in se morajo najdalje do ponedeljka pred izdajo dotične številke vposlati.

Štev. 16.

V Ptuj v nedeljo dne 9. avgusta 1903.

IV. letnik.

Novi papež izvoljen.

Predzadnji četrtek se je vršila zadnja slavnost po umrlem papežu Leonu XIII. Kmalu potem se je začel ljuti boj za papeško krono. Štiri dni so bili kardinali zbrani in sedaj sedi novi mož na papeževem prestolu. O njem se prav za prav ne ve drugzega, kakor da je sin priprostih starišev, da je živel kot navaden duhovnik delj časa med ljudtvom, dokler ni postal škof. Kakšni so njegovi politični, kakšni njegovi verski nazori, tega nihče ne ve.

Predzadnji petek so se zbrali kardinali k volitvi novega papeža. Najprvič so morali priseči, kakor to postava zahteva. Prisega se je vršila v tako zvani sikstinski kapeli.

Ako se voli papež, odda vsaki kardinal posebej svoj glas za tega ali drugzega in sicer napisan v zapечатem listeku. Treba je, da se doseže dvetretninska večina glasov. Ako se to ne doseže, se listeki zažgejo. Pri tem zažiganju se porabi tudi nekaj sena ali kaj tacega. Iz dima, kateri se iz tega dviga, sklepa ljudstvo naj imenovane kapele, ali je volitev izvoljena ali ne. Ako se je dosegla večina glasov, razpiše se zažgejo samo volilni listeki in se ne pridene druge snovi. Tako je pokazal v nedeljo ob pol dva-uristih dim nad imenovano kapelo, da bil je črn, malo časa pozneje je zopet videl dim, a tudi sedaj ni bilo odločeno. Šele dne 4. avgusta, toraj zadnji torek do nedelje, to je po sedmi volitvi je bil izvoljen za papeža

kardinal Josip Sarto

atrijarh v Benetkah (Venedig).

Volitev je bila končana ob pol 12. uri. Ko se je pokazalo, da ima Sarto dve tretjini vseh glasov, je bilo odstranjeno »nebo« pri vsih sedežih navzočih kardinalov in je ostalo samo nad Sartovim sedežem. Po končani volitvi je stopil kardinal, takozvani karmelengo Oreglia pred kardinala Sarta in ga vprašal, če sprejme volitev. Sarto je odgovoril, da jo sprejme in se bode imenoval

Pij X.

Potem je novi papež pred oltarjem sikstinske kapele opravil kratko molitev, na kar so ga kardinali pozdravili kot papeža.

Med tem, ko je kardinal Macchi iz sikstinske kapele naznanil občinstvu izvolitev novega papeža, je ta oblekel papeški ornat in se vrnil v sikstinsko kapelo. Kardinal Oreglia je papežu izročil ribiški prstan, na kar so kardinali poljubili papežu nogo in roko, papež pa je vsacega kardinala poljubil na lice. Ob 12. uri 16 minut je papež stopil v Petrovo cerkev in dal zbrani množici apostolski blagoslov.

Papež Pij X. se je rodil v Riese-u pri Trevisu na Italijanskem dne 2. junija 1838. leta kot sin priprostih starišev. Več njegovih sester in brat še živijo in sicer v jako priprostih razmerah. V Salcanu, nekem malem kraju blizu Maestre živi njegova sestra z imenom Antonija. Omožena je z nekim krojačem po imenu Francesco de Bei. Druga sestra, Lucija, ima za moža nekega mežnarja, ki se peča tudi s prodajo blaga. V Riese-u, toraj v rojstnem kraju papeževem, še stanuje v hiši starišev papeževa sestra Tereza, katera ima prodajalca vina, soli, tobaka itd. po imenu Barolin, za moža.

Novi papež Pij X. (Josip Sarto).

Papeževa zelo priletna mati še živi in je bivala do sedaj s tremi neomoženimi sestrami blizu svojega sina v Benetkah. Papežev brat po imenu Angelo ima malo krčmo v Mantui.

Bogoslovje je papež izvršil v Trevizu in v Padovi, potem je bil za župnika v raznih manjših okrajih okrog Benetk in končno ravnatelj semenišča v Trevizu. Kardinal Parocchi mu je pomagal, da je postal l. 1884 škof v Mantovi. Leta 1893 je bil imenovan patrijarhom v Benetkah in ob enem kardinalom.

Kar se tiče mnenja o političnih nazorih tega papeža, o tem se sedaj še ne da nič gotovega pisati; a vendar se govori o njem, da je izvanrednih zmožnosti in vsi časopisi brez izjeme skoraj pozdravljajo z veseljem njegovo izvolitev.

Bog daj novemu papežu, da bi z njegovo pomočjo vodil mnogo let našo cerkev Bogu na čast in dušam vernih v prid!

Shod v Hočah.

Nikakor jim Bog ne da miru tem klerikalcem in njihovim prijateljem in bratcem, namreč dohtarčkom. Shod za shodom se vrši na Spodnjem Štajerskem. V tem kraju se trudijo spraviti neiskušeno mladino pod svoj jarem, v drugem kraju se hlinijo okoli odraslih, okoli gospodarjev in gospodinj, želeč posejati med nje svoje slabo seme nemira, hujskarije in sovraštva.

Na pretečeno nedeljo teden je napovedalo do dna klerikalno, tako zvano „slovensko društvo“ zopet političen shod v Hočah. Kot govornika sta nastopila deželni poslanec Rošker, katerega imajo naši bralci gotovo še v spominu od zanimivega mladeniškega zborovanja pri Sv. Lenartu v Sl. G., potem pa dohtar Vladimir Ser nec.

Oglejmo si ta dva govornika malo bolj natanko. Prvi je kmečki poslanec, kateri je prišel s pomočjo duhovščine do poslanstva. Vrana vrani oči nikdar ne izkljuje. Drugi pa je zopet dohtar. Kmet, koliki tvoji prijatelji so dohtarji, to pa sam veš! Toda, oglejmo si shod in „jednoglasno“ na njem sprejete resolucije.

Shod je bil slabo obiskovan. Največ je bilo zopet na njem navzočih mlajših ljudi, potem sploh takih, kateri so šli iz radovednosti tje. Kmete bi lahko bil

Blagoslov.

Trije mladeniči so se naučili črevljarstva in se namenili iti v tujino. Ime jim je bilo: Janez, Peter in Jožef. Jeli so zbirati vsak svojih, sedem „čvečkov“, da bi napolnili popotne torbice, zakaj blizal se je že dan njihovega odhoda.

Izmed njih je bil Janez najmlajši in najpridnejši. Predno se je podal na daljno pot, šel je k svoji babici, katero je zelo ljubil, in jo prosil za dobrih nauk in blagoslov.

Babica je točila bridke solze, mu dala obilo zlatih nauk in svoj blagoslov ter rekla: „Pojdi z menoj, peljala te bom k puščavniku! Vzami svoje kladivo s seboj, on ti ga zagovori.“

Hitro je Janez poiskal iz svoje torbe kladivo in šel z babico na visoko gore v temni gozd, kjer je stala ob bistrem potoku majhna puščavnikova kočica. Sveti mož z golo glavo in belo brado je sedel na pragu in bral iz velike knjige. Ko mu je babica povedala svojo željo, položil je svoji roki na mladeničevo glavo in dolgo molil. Potem je kladivo trikrat potopil v čisto vodo potoka, prinesel zlato posodo žarečega oglja, vrgel nanj neke koreninice, držal kladivo v čudno dišeči dim in izgovarjal nerazumljive besede. Nato je podal Janezu kladivo, rekoč: „Delaj po delavnikih pridno, kakor bi moral večno živeti, a po nedeljah in praznikih počivaj! Pri delu se

naštel vsak, kdor zna do dvajset šteti. Ko sta govornika odgromela svoje dobro skovane in na pamet učene govore, sprejele so se seve, kakor klerikalni in riborški listi javljajo, „enoglasno“ resolucije, katere so se nekako tako glasile:

1. „Zbrani volilci izrekajo svojim deželnim poslancom popolnoma zaupanje in jih prosijo, da bi se ti odločno zoperstavili pri vsaki priložnosti krivičnemu postopanju večine deželnih poslancev v štajerski zbornici in bi naj po vsej Slovenem storjeni krivici zahtevali, da se spodnještajerska dežela od Gornjega in Srednjega Štajerja.“

Dobro, oglejmo si to resolucijo in njen pomen. Da so kmetje in zbrani volilci v Hočah izrekli svojim poslancom popolnoma zaupanje, to je jasno in umevno. Saj so vendar bili zbrani na shodu skupaj sami klerikalci in njih voditelji so bili duhovniki. Ta prva točka resolucije regimentno smrdi po klerikalnem svojem zlagatelju.

Stem se tudi mi strinjamo, da bi se morali poslanci vsaki kmetom storjeni krivici zoperstaviti v deželnem zboru, zoperstaviti pa bi se morali v posameznih kmečkih korist, nikakor pa ne, kakor se to od njih zahteva, v korist dohtarjev in njih sladkih prijateljev gospodov v dolgih črnih suknjah. Da pa se v omenjeni resoluciji zahteva od poslancev samo odločno nastopanje v prid dohtarjem in duhovnikom, to ne bode pač rad vsaki verjel, ako mu povemo, da duhovnik in dohtar sestavila resolucijo — potem kmetom prebrala in jednoglasen sprejem resolucije je bil gotov.

Sprevidi pa lahko vsak sam, kdor le hoče trenositi, kaj zahteva ta točka resolucije, na kaj misli. Da se loči spodnještajerska dežela od Graca, da postane toraj samostojna država, da dobi ali lastno svojo upravo, ali pa se priklopi kateri drugi deželi.

Nikakor ne dopušča prostor, da bi tukaj

ne daj nikdar motiti od sladkih besed lahkomišelnih tovarišev, kateri te bodo skušali zapeljati v lenobo. Nikoli se ne dotikaj kart in nikdar ne pij kapljice čreze, in kladivo, ki ga imaš držiš v svoji roki, te bode obilno redilo in ti pripravilo tolažila, da bodeš lahko srečen celo življenje!“ Janez in babica sta se puščavniku priklonila, lepo ga zahvalila ter se vrnila domu.

In drugo jutro so hiteli Janez, Peter in Jožef po prave cesti v široki svet, trdno upajoč, najti srečo z delom svoj rok. V nekoliko dneh so prišli v veliko mesto, kjer jih je pričakoval imeniten mojster na delo. Pa Peter in Jožef nista dolgo zadržala pri njem. Bil jima je prehud, ker ni mogel trpeti, da jim pomagači vsak pondeljek popivali in kartali. Imel je vedno zahteval, da si morajo njegovi delavci nekaj prihraniti. Zato sta se Peter in Jožef hitro naveličala ostrega mojstrovega očitovanja; zapustila sta delavnico ter se zopet podala na pot, a Janez je ostal v mestu.

Peter in Jožef sta prepotovala mnogo dežel in vseh marsikaj. Ostala sta zmiraj skupaj, ker sta potrebovala jed drugega, naučila sta se namreč nečesa, pa ne dela, mara goljufije pri kartanju, pri katerem sta neštevilno lahkomišelnih in nevednih ljudi obsolilaza zadnje, krvavo zaslužene krajcarje. Koristi od goljufij nista imela, saj je znano, da nepošteno

razložili in dokazovali, kako bedasto je to zahtevanje. Dovoljeno naj nam bode, da navedemo o tem le par naših misli. Prvič se da dokazati na podlagi deželnih računov, da je Srednji in Gornji Štajer tako rekoč molzna krava za Spodnještajersko in to tem lažje, ker vsak ve, koliko podpor je bilo treba dati v teku zadnjih let spodnještajerskim prebivalcem za po uimah uničene vinograde, travnike itd.

Od kod pa vendar dobi naš kmet nadalje neki in neki lep goldinarček? Morda od spodnještajerskih dohtarjev in kaplančkov, ali pa ne od srednje in gornještajerskih kupcev? Kje imamo obrtniška podjetja pri nas, ali pa tam gori na Srednjem in Gornjem Štajerskem? Ali ni umevno, da plačujejo ta podjetja, da plačujejo bogati in rodovitni kraji posebno Srednjega Štajerja mnogo več davkov, toraj tudi deželnih dokladov, kakor mi, katerim se je vsaj po nekterih uničenih krajih dača (štibra) odpisala.

Toda, ako bi se že Spodnji Štajer ločil od Graca, kaj se bi potem moralo ž njim storiti. Samo dvojno je mogoče! Prvič ali bi se moral priklopiti kranjski deželi, toraj Ljubljani, ali pa morda celo Hrvatski toraj Zagrebu, ali pa bi postal samostojen. Kranjska dežela je mnogo bolj siromaška, kakor Štajerska. Umevno je toraj, da bi postala naša zemlja v slučaju, ako bi se priklopila Ljubljani, takorekoč zopet molzna krava za Kranjsko. Tam so velika plačila, katere bi seveda tudi takoj nam naložili. O Hrvaškem še pa nam niti ziniti ni treba. Saj vsaki vidi in čuje, kako se godi hrvaškemu ljudstvu. S kosami, s sekirami v rokah se je začelo hrvaško ljudstvo braniti prevelikih plačil, in to ni čudo, saj je znano, da morajo na Hrvaškem plačati celo od vsakega petelina nad eno krono dače (štibre).

Na Kranjskem in na Hrvaškem so tudi voditelji ljudstva večinoma dohtarji in duhovniki, ti bi bili seveda našim dohtarjem in duhovnikom jako hvaležni, ako bi jim ti spravili našo spodnještajersko zem-

ljo v njihove kremlje. Korist bi od tega toraj imela edino le naši tako zvani — prvaki.

A drugo — namreč, ako bi postala Spodnještajerska samostojna, kar naši prvaki najbolj zahtevajo? Kaj bi se potem zgodilo? Kdo bi imel v tem slučaju hasek, kdo škodo? Odgovor je lahek! Ako postanemo samostojni, potem moramo imeti lastno svojo deželno zastopstvo, lastno namestijo, naložiti bi se nam zopet ogromna svota plačil, zakaj zopet novih uradnikov bi nam bilo treba; mastnih služb pri navedenih zastopih in pri namestnji pa nikakor ne bi dobili gotovo nikdar kmetje v roke, temveč naši takovzani prvaki, naši dohtarčki. Ti pa seveda zopet nigdar ne bi pozabili na svoje črne agente, duhovnike, temveč roka v roki z njimi bi se mastili še bolj, kakor do sedaj od ubogih kmetov.

Kakor smo vam poročali že ob času zadnjih volitev za deželni zbor, prodrli so kmetje na Spodnje in Gornjem Štajerskem z večino svojimi kandidati tako, da so zastopani skoraj vsi kmetje od kmetov. Ti kmetski poslanci seveda se ne morajo pogajati s deželni zbornici z našimi dohtarskimi in farškimi poslanci in to radi tega ne, ker odločno zahtevajo, da kmetje, da bi se kmetom pomagalo, naši kmečki poslanci pa skrbijo samo za dohtarske, za farške koristi in ker se jim v tem od kmečkih poslancev, čeprav druge narodnosti v korist kmeta nasprotuje, zato pa kričijo, vsi naši poslanci: „Proč od Gradca!“

Druga točka resolucije na zborovanju v Hočah se glasi tako le:

„Zbrani volilci zahtevajo od deželnega odbora, da se odprejo poljedelske in obrtniške šole za slovenskim učnim jezikom.“

Dobro, naj se odprejo imenovane šole, toda kaj bodeš kmeči fant, ako še si tako dobro dovrši slovensko poljedelsko ali obrtniško šolo? Ako nisi več nemškega jezika, so ti vse šole zastonj, ker med

bode pomagal. Kladiivo mi je prineslo srečo le zaradi tega, ker sem se natanko po puščavnikovih naukih ravnal: nikdar nisem po pondeljkih pijančeval, nikdar se dotaknil karte; nikoli nisem pil kapljice črež žejo in zato sem si precej prihranil, zato me je mojster rad imel in mi dal svojo edino hči za ženo hišo in kupčijo pa za doto.“

Peter in Jožef sta ga jezno poslušala in ko je stisnil vsakemu petak v roke, vzela sta pot pod svoje žuljave noge. Na cesti sta Janeza neusmiljeno obirala in ga imenovala potuhnjena, češ: s svojim škrtanjem znal je naplahtati skopegga mojstra.

„Če bi ga le mogla k igri zapeljati“, zdihoval je Jožef, „pa ta bedak še kart ne spozna, in ker ne pije, ga tudi v ogenj ne moreš spraviti.“

Več ko sta malovredneža govorila o Janezu, tem večja je postajala njuna jeza. Naljubši bi jima tedaj bilo, če bi se bila nad Janezovo glavo zrušila njegova hiša. Seveda, nobemu ni prišlo na misel, koliko truda je Janeza stalo, predno je postal premožen mož.

Peter in Jožef sta postajala zmiraj slabša. Potikala sta se po božjem svetu, preležavala po temnih kajhah, a naposled so ju poslali v domači kraj, kjer sta umrla kot zaničevana berača. Janez pa je dosegel visoko starost ter je, spoštovan od vseh znancev, zatisnil svoje postene oči.

go nima teka. Sčasoma sta postala zelo predrzna in sta se komaj izmuznila pošteno zasluženi kazni. Zmiraj bolj sta se oddaljevala od prave poti, a na delo ni mislil nobeden več.

Čez veliko let prišla sta zopet v mesto, kjer sta nekdanj delala z Janezom. V hiši, kjer sta ga pustila, vprašala sta za njim. In je bilo vse izpremenjeno. Starega mojstra nista našla več. Pred mestom si je kupil vinograd in hišico ter živel mirno na večer svojega življenja, svojo lepo kupčijo in jedino hčerko pa je dal pridnemu Janezu.

Peter in Jožef sta kaj debelo gledala, ko sta videla svojega nekdanjega tovariša sedeti v taki sreči. Iz njunih oči je zato švigala divja poželjivost, v njuna srca naselila se je jeza, a iz vsake njune besede se je glasila grda nevošljivost.

Vprašala sta ga, odkod izvira njegovo bogastvo. Janez jima je odkritosrčno povedal, kako sta pred obhodom v tujino šla z babico k puščavniku in kaj mu je sveti mož zapovedal.

„Tako, tako“, zaklical je Peter, „če bi midva imela blagoslovljeno kladiivo, bila bi zdaj že tudi lahko premožna mojstra!“

„Ti si nespameten“, reče Janez v smehu, „puščavnikov blagoslov in pokajeno kladiivo bi mi ne bila nič pomagati mogla, ako bi ne bila moja trdna volja in moja moč sodelovala. Vsak je svoje sreče kovač. Pomagaj si sam, in Bog Ti

Slovinci ne bodeš dobil vsikdar za tebe primerne službe, Nemec pa te ne more vzeti v službo, ker te on in njegovi delavci, katere bi imel nadzorovati navadno ne razumejo. Toraj dajte nam šole, tako naj bi zahtevali naši poslanci, toda poduk mora biti v nemškem in slovenskem jeziku, tako, da nam bodejo šole zares tudi kaj koristile.

Tretja točka resolucije se glasi:

„Navzoči kmetje (!) izrekajo svoj srd na pisavo nemških listov in vseh tistih listov, kateri z Nemci držijo, ter vidijo, da se bliža čas, v katerem se bode kmetom treba odločno okleniti gesla: „Svoji k svojim.“

Da bi navzoči kmetje! bili izrekli raji svoj srd o lažljivi pisavi klerikalnih slovenskih lističov v Mariboru in celjske žabe, potem bi bili pošteno ravnali. Ti listi trosijo strup med ljudstvo na Spodnjem Štajerskem, nikakor pa ne listi pisani v drugem deželnem jeziku.

Kar se pa tiče „Svoji k svojim“, pa itak vemo, da to ni družega, kakor „Tvoji k mojim.“ No, kmetje saj veste, koliko živine, koliko vina vam je odkupil že kedaj kaki slovenski kaplanček ali dohtarček, veste pa tudi, koliko je kupijo nemški kupci iz Srednjega in Gornjega Štajerja. Hvala Bogu, da je naš pameten kmet že davno sprevidel, kaj pomeni to geslo in da se briga za nje ravno tako malo, kakor za lanski sneg.

Kar se pa tiče štrte točke navedene resolucije glaseče se

„zbrani volilci zahtevajo, da se v vseh uradih na Spodnjem Štajerskem podelijo službe le takim uradnikom, kateri so vešči slovenskega jezika in kateri so naklonjeni slovenskemu ljudstvu“,

o tej pač ni treba ničesar pisati, ker itak vsak na prvi pogled vidi, da je popolnoma nepotrebna. Kje pa imate sodnijo ali pisarno na celim Spodnjem Štajerskem, v kateri Vas slovenske kmete uradniki nebi razumeli? Nikjer!

Kar se pa tiče naklonjenosti, se pač vidi, da so klerikalni zlagatelji obsojevali druge po svojih nazorah. Uradnik pred vsem ne sme biti temu ali onemu narodu naklonjen. Kot uradnik mora biti nepristranski, sevé, da imajo klerikalčki o tem mogoče drugo mnenje!

To le shod v Hočah! Kdor hoče trezno soditi, bode gotovo sprevidel čegave koristi so zopet našim „navdušenim“ slovenskim prvakom širile srca, ki tako „plamtijo“ za kmeta, sprevidel pa bode tudi, da bode treba pri prihodnjih volitvah bolj paziti, da pridejo kmetje v naš deželni odbor, kateri se bodejo gotovo pogajali s poslanci Spodnjega in Gornjega Štajerskega, ker tega sladki naši takozvani prvaki nočejo in ne morejo storiti!

„Svoji k svojim“ in „Mladeniški shodi“.

(Dalje.)

Vršilo se je že nekaj mlandeniških shodov, tak na primer na Ptujski Gori in v Št. Lenartu. Kak žalostno so se ti shodi obnesli, posebno v Št. Lenartu, objavili so različni časniki. Kakor pri nobenem klerikalnem zborovanju ni brez pijančevanja in pretepanja, ravno tako tudi pri Št. Lenartu to ni ostalo.

Kdo pa je temu kriv? Nihče drugi kakor klerikalni šuntarji. V prvi vrsti šuntajo nesramno in čez vso mero zoper Nemce, nemštvo in nemški jezik in Slovenec je že izročen hudiču, ako se poslužuje ali uči nemškega jezika.

Toda še nekaj družega našim klerikalnim, nesramnim šuntarjem ne ugaja; ti namreč dobro vejo, da Slovenci, kateri razumejo nemško in dobijo pri priložnosti nemške časopise in knjige v roke, postanejo bolj samostojni in se ne dajo več od klerikalnih sleparjev izkoriščati. Slovenski kmetje, očetje in matere sinovi in hčerke, le vsi pomislimo, ali nas res vleče nemški jezik v pekel. Koliko slovenskih mladeničev in deklet se podaja v nemške pokrajine. Naravno je, da vse po boljšem hrepeni. Poprašajmo naše zapeljivce za vodilo, po katerem pridemo do boljšega. Ali nas Slovence res Nemci na uzdi odpeljujejo v njihove kraje. Vsakemu je vendarle na razpolago, da si poišče kaj boljšega.

Fantje, skusili ste gotovo, kako na hvale vam je pri vojakihi bilo, ako ste znali le nekaj nemškega jezika. Kmetje, gotovo ste tudi vi že zapazili, da vam bil mnogokrat nemški jezik pri kaki kupčiji v korist. Zapazili ste tudi že v tovaršiji, pri sodniji in pri drugi priložnosti, da se ravno vaši voditelji prav radi poslužujejo nemščine v rečeh, katerih bi vi (če prav bi bilo dostikrat v vašo korist) ne smeli vedeti.

Vaši „narodni“ voditelji, prav za prav vaši zapeljivci, to so klerikalci, dohtarji i. t. d. vam branijo znanje nemškega jezika, čeprav ga sami prav radi rabijo. Ti ljudje želijo, da bi Slovenec, čeprav nadarjen, ostal bedak in nevednež, da bi potem lažje njim komandirali in ga odirali. Le oglejte si te klerikalne zahrbtnje lizače, ako jim je v resnici toliko za narodnost in za ljudstvo, kakor se hlinijo. Kdo bi dvomil, da niso ljubljanski listi, „Slov. Narod“ in „Rodoljub“ najnarodnejši listi in vendar kričijo slovenski „narodni“ klerikalni voditelji, da je vsak pogubljen, kdor jih bere. Če se kdo tega izpove, še odveze ne dobi. Ali niso na primer možje, kakor Tavčar najnarodnejši in vendar pri volitvah „narodni“ klerikalci na vse moči delujejo proti njim. Zakaj?? Zato, ker klerikalcem ni za ljudstvo, njim ni za popboljšanje trpinčenega kmečkega stanu, ni jim za narodnost, njim je le za posvetovalno oblast, njim je za to, da ostane ljudstvo v temi, da ostane kmet trpin in njim podložen, ker na ta način imajo moč čez njega. In da dosežejo ta svoj namen, njim ne zadostujejo spe-

vednice in prižnice, ne zadostuje njim hujskanje sosed nad sosed, šuntanje v družini, ne, vse to zdelo se jim je premalo; izmislili so si novo sredstvo, sredstvo, kakor ga ni zavižljivejšega več na svetu, namreč vcepavanje klerikalnega hinavstva, gojenje in spodbujanje narodnega sovraštva v srcu naših potomcev, naših kmečkih mladeničev.

Poglejmo si pa na drugi strani naše farizejske hinavce, kako se ti s trdimi Nemci pajdašijo, seveda samo v lasten svoj prid. Povejte nam vendar vi farizejci in sleparji zakaj goljufate ljudstvo, štariše in mladino samo z mladenišskimi zborovanji? Kam hočete spraviti našo mladino? Ali si niste svesti najostrejšje Božje kazni, da pod pokrovom svete vere napravljate iz naše mladine sovražnike lastnega naroda, da zlorabljate vašo moč kot Božji namestniki v to, da zakrivate svetlobo pred ljudstvom in kmetu jemljete samostojnost ter ga na ta način spravljate v lasten vaš prid do onemoglosti in nazadnje prisilite do greha. Ali vam je Kristus dal nauke mladino zapeljivati, ali vam ni zaukazal, jo ljubiti?

Ako ste vi in vaši zdajni in nekdanji podrepniki, klerikalni dohtarji, kot kmečki zastopniki resnično taki prijatelji slovenskega ljudstva, zakaj se za nas bolj ne žrtvujete? Poglejmo si prejšnje dolgoletne klerikalne voditelje, na primer celjskega dohtarja Serneca, potem Dominkuša i. t. d., kako so se žrtvovali za slovensko ljudstvo. Od kod neki ima Sernec skoraj milijon goldinarjev premoženja? Na kak način je ta slovenski prijatelj in slovenski zastopnik Slovence podpiral? In ves klerikalen svet je bil vsikdar na nogah pri volitvah za take narodnjake!

Danes se ta svet giblje za „mladeniške shode“. Ti klerikalci celo pošteno duhovščino gonijo v naroden boj in v pokvarjeno politiko, škodljivo družbenemu redu, najbolj pa slovenskemu narodu. Odcepili so se in odpljujejo se ti klerikalci od svete Kristusove vere na škodo sveti cerkvi in ljudstvu, v sramoto pravi krščanski duhovščini, kateri podkopavajo pri ljudstvu vsakogar. Njih delovanje je pokvarjena politika, lahkomisljeno življenje, hujskarija in šuntarija, nenasitna sebičnost; Kristusova vera jim je le sredstvo za njihove načrte. Ti ljudje so vse, najmanj pa Kristusi nasledniki v pravem pomenu. Izogibajte se toraj živih prerokov, kateri pridejo v ovčjih oblačilih, znočaj pa so zgrabljivi volkovi. Po njih delovanju jih boste spoznali!

(Dalje prihodnjič.)

Spodnje-štajerske novice.

Stariši pozor! III. mladeniški shod bode dne 16. avgusta v Pletrovčah pri Ptuj. Stariši, ne puščajte vaših sinov več na te bedaste, klerikalne hujskarije, saj ne slišali, kaj se vse na teh shodih godi. Ako bode zares oblast dovolila ta shod, bomo poročali o njem prihodnjič!

Pri streljanju ponesrečil. Dne 22. p. m. se je igral šek Franc Krajnc od Sv. Urbana pri Ptuj z

zarujavelim samokresom (pištolo). Ker je v njega nabil preveč smodnika mu je samokres razneslo. Deček je dobil pri tej igri na levi roki težko rano in zgubil desno oko. Pripeljali so ga v ptujsko bolnišnico.

Roko mu je zdrobilo. Delavec Mihael Nemec iz Repiš je delal v zadnjem času v Vrstjah. Pri nekem posestniku je metal snopje v mlatilni stroj. Ker ni pazil, mu je strej pograbil levo roko ter mu jo popolnoma zdrobil. Ponesrečenca so pripeljali v ptujsko bolnišnico.

Od cesarja pomiloščen. Morilec in ropar Mihal Vajdinger, ki je bil od mariborskega sodišča obsojen k smrti na vislicah, je bil od cesarja pomiloščen. Najvišje sodišče na Dunaju je spremenilo kazen v do smrtni zapor.

Iz Ptuja. Tukaj sta prenočila pri nekem gospodu klerikalen učitelj iz ptujskega okraja in njegov brat. Na njihovo prošnjo jih je sprejel gospod pod streho, ker sta rekla, da ne dobita nikjer v gostilni prenočišča, ker je bilo vse polno tujcev. Gospod seveda ni ničesar zahteval za plačilo; a ker se je učitelj hotel pokazati „nobel“, je rekel v jutro pri odhodu dotičnemu gospodu: „Na mizi najine spalnice najdete plačilo.“ Ker pa gospod ni hotel ničesar sprejeti, je rekel učitelj: „No pa naj sprejme strežkinja denar.“ Ta je šla srečna po denar v spalnico in glej, tam je našla — **3 krajcarje.** Živel „nobel“ klerikalček!

Ptujska gimnazija je bila v minolem šolskem letu obiskovana od 186 rednih učencev in 4 privatistov, kateri so z malimi izjemami prav dobro dovršili svoje šole. 25 učencev je postalo odličnjakov, 106 jih je dobilo prvi red, 31 sme delati poskušnjo ob začetku novega šolskega leta, 23 jih je dobilo drugi in 4 učenci tretji red. Učenci so plačali 10.402 kron šolnine in drugih prispevkov. Stipendij se je razdelilo med učence 4748 kron. Zrelostni izpit je delalo 11 učencev osmega razreda. Od teh je bilo 9 takoj spoznano sposobnih za obisk visokih šol, dva morata ponavljati izpit iz enega predmeta.

Gostija v Ribnici. Kaplan v Ribnici je ravno tak poštenjak, kakor so mariborški bivši prefekt in urednik klerikalnega lističa ter njegovi poveljniki. Dne 24. p. m. sta se hotela poročiti v Ribnici gospodična Loppert, hči trgovca in posestnika Lopperta in pa trgovec in posestnik g. Fuhshofer. Ribniški kaplan pa njiju ni hotel poročiti samo iz tega vzroka, ker sta ta dva nemške narodnosti. Ženin in nevesta sta morala poslati po župnika Srabotnika k Sv. Primožu na Pohorju (domačega župnika ni bilo doma). Ta je prišel ter ju radovoljno poročil in sicer v jeziku, katerega sta ženin in nevesta razumela, toraj v nemškem. To pa je vendarle preveč. Vidite kmetje, tako ravnajo nekateri duhovniki s svojimi farani, a vendar je Kristus zaukazal svojim učencem: „Idite in učite vse narode!“

V Dravo je skočil. Dne 3. t. m. je skočil v Mariboru 24 let stari knjigovezni pomočnik Grušovnik iz mosta v Dravo. To je zapazil g. Robič, uslužbenec pri kopališču g. Käfer-a in ga nezvestnega potegnul iz vode ter mu tako rešil življenje.

Utonil. Dne 3. t. m. je skočil neki Franc Rakovec, rojen na Dunaju l. 1852., v Mariboru tik mosta v Dravo. Ker ni znal plavati, je utonil. Do sedaj še niso trupla našli. Rakovec je bil srednje velikosti, suhih lic in je imel sive lase in brke. Oblečen je bil v sivozeleno obleko.

Poročilo ptujskega sejma. Ptujski sejem dne 5. t. m. je bil izvanredno dobro od kupcev obiskovan. Prignalo se je na njega 1299 glav goveje živine, 319 konjev, 254 svinj. Prihodnji živinski sejem se bode vršil dne 19., prihodnji svinjski sejem dne 12. avgusta.

Dopisi.

Iz Slivnice. Nekaj od naših učencev. Zadnjič sem šel iz Orehove vasi in sem srečal zaporedi več, kakor petdeset učencev, kateri so šli mimo mene, ne da bi me kateri pozdravil. To je žalostno! Sicer mi ni za to velikansko čast, da bi me ti paglavci pozdravljali, toda zakaj pa ližejo vsakemu kaplančku roke, ki vendar tudi ni nič drugega kakor človek, kakor jaz star mož, ki sem si že mnogo skusil po svetu. Gospodje učitelji, prosim Vas, skrbite zato, da deca ne bode lizala farških rok, ker se to mora že iz zdravstvenega ozira obsojati, skrbite pa tudi zato, da bode odrasle, stare ljudi na cesti, kakor se spodobi pošteno pozdravljala, ne pa jim jezike kazala, in to tem bolj, ker nočemo mi Slivničani, da bi tu jci radi teh paglavcev dobili od naše fare slabo mnenje. Po nekaterih farah so vzorni duhovniki že sami odpravili nezdravo lizanje rok — bode li pri nas večno trpelo? Toraj otroki pozdravljajte raji kakor se spodobi odrasle ljudi, duhovnikom pa skažite na drug način Vašo čast, kakor pa z poljubovanjem njihovih rok, naj še bodejo tako nežno belo — čiste!

Slivničar.

Iz Grab pri Središču. V zadnjem našem listu smo vedli povedati, da je tukajšni trgovec R. Kolbezen prišel v konkurz. Sam si je kriv, zakaj pa poslušaj kaplana, ki o trgovini toliko ve, kakor kokot o kmetijski zadruzi. Toliko, da niste dali zbobnati gospod kaplan, da bi moral vsak faran pri tem trgovcu kupiti; pa si ne mislite, da smo taki, ki vsacega takoj na besedo poslušamo. Vsi vemo, kdo je kriv, da se sedaj v večih hišah naše fare čuje jok in kreg. Ubogi kmet, ki drugega nima, kakor dolgove in žaljave roke, dal se je od tistega zapeljati, da je s težko roko podpisal menico (vehsel). Podpisati bi še bilo, ali plačati?! Če je tisti gospod tako pravičen, kakor se dela, naj poravna vse nepravilike in naj potolaži nesrečne družine s tem, da poplača vse dolgove, katere je trgovec Kolbezen tukaj napravil. G. kaplan, ste li vi duhovnik? Duhovnik se briga za duše, on se ne briga za štačune in konzume, za vas ni ne kmečka, ne trgovska suknja. Mi kmetje pa vas prosimo, da nas pustite tako dolgo, dokler ste še pri nas, v miru; želimo tudi, da bi nas kmalu zapustili, potem bode zopet vse dobro v naši fari. Če imate še malo prijateljstva do nas faranov v sebi, potem

odidite, vsi vam bomo hvaležni! Še nekaj vam povemo g. kaplan. Vi prodajate molitvene knjige in čisla, zdaj si pa še naročite prave voščene svete sol, olje, bičjake, bicikle in drugo robo, da boste imeli v farovžu filijalo g. Kolbezena.

Iz Slivnice. Srčna ti zahvala preljubi „Štajerc“, da si nam tako lepo v tvojih zadnjih številkah poročal o mladeniških shodih. Tudi pri nas v tej lepi slivniški cerkvi se je oznanilo in prosilo, da bi se naj mladeniči vdeležili teh shodov. Toda mi slivniški mladeniči se nismo dali spraviti na led, razven par zaslepljenih Fihposovcev, temveč mi smo čakali, kaj nam bodeš ti, ljubi „Štajerc“, o tem poročal. Hvala Bogu, da smo vse tako natanko zvedli o teh shodih. Naš župnik se je tudi vozil na Ptujsko Goro k znamenemu shodu, najbrž radi tega, da bi videl koliko mladeničev iz slivniške fare se je udeležilo. Toda gotovo je bil grozno presenečen, ker jih ni bilo. Par dni pozneje je prišel namreč neki mladenič k njemu v farovž, ker je imel tam opraviti. Temu mladeniču je župnik razlagal, kako okinčani so prišli fantje in vseh far, kako so bili navdušeni, le iz slivniške fare jih je bilo malo, malo videti. „Se pač vidi“, tako je rekel župnik, „da nimajo korajže in si je ne upajo pokazati!“ Mladenič si je mislil svoj del in se od sladkega gospoda kmalu poslovil. Tudi mi mladeniči smo se dali pred par leti zmotiti in pregovoriti, tako da smo postali udje tega društva, a zdaj, ko se nam poroča, kako se godi na teh shodih, se sramujemo, da smo vpisani pri tej družbi. Ker se nam ne zdi vredno, da bi se šli z župnikom kregat, zato mu po pošti pošiljamo knjižice in vodila tega društva nazaj, odločno zahtevajoč, da nas iz te korajžne družbe izbriše. Prečastiti gospod župnik, saj lahko sami sprevidite, kam je ta korajžna družba zašla. Svetinje Matere Božje in sv. Alojzija so bile poškropljene s krvjo, na mestu rožnega venca so se lesketali noži v rokah, na mestu molitve slišala se je kletvica in kar je največ, presveto Rešnjo Telo se je sprejelo od nevrednih pijancev! Za Božjo voljo, kam pa to meri, kam bomo prišli, ako bomo slepo ubogali naše voditelje v dolgih črnih suknjah. Toraj, ti so korajžo delali? Saj je itak čudno, da še pri nas ni tako, kakor na Hrvaškem — pa ako bi bilo, kdo bi bil temu kriv? To bi bila prava — črna korajža! Zato pa vi vsi tisti, kateri ste se vdeležili teh shodov in se tako — lepo vedli, da ste celi mladeniški stan osramotili in svete zakramente zlorabili, spreobrnite se, delajte pokoro, tisto farško korajžo pa vržite v koš! Dajte društvu slovo, kakor smo to in še bomo mi slivniški mladeniči storili. Stopite rajše v našo boljšo družbo našega „Štajerca“, ker „Štajerčevi“ mladeniči ne rogovilijo po farah, ne režejo se z noži, temveč so pošteni. — Bodi nam pozdravljen in spoštovan „Štajerc“!

Slivniški pravi mladeniči.

Iz Gorice na Dravskem polju se poroča o naglosti tamošnje pošte sledeče: Občina Gorica ima svojo pošto v Račah (Kranichsfeld) v daljavi štirih kilometrov. Vsaki človek lahko pride iz Ptuja, kakor

tudi iz
šiljatev
gim se
sel za
črki in
seveda
godi,
občine
biralni
skem,
časno
zbojša
da bod
krat k
Iz
zasop
napen
čelnika
gospod
je za
načeln
so Slo
Zdaj
niso r
je Vra
trebno
da se
nam
tako
za bi
Raifei
se ta
Iz te
je is
Kmet
mi b
volili
Vrač

V za
deniš
učila
stvar
prim
znan
nartu
no.
za k
slane
trebo
bodo
nam
je k
umo
med
ta s
vodi
Pač
da

tudi iz Maribora na Gorico v treh urah, poštna pošiljatev pa potrebuje po deset in še več dni; mnogim se tudi zgodi, da se poština zgubi, ker poštni sel za občino Gorico niti ne ve, kako je tej ali drugi črki ime. Radi tega se nam občanom godi krivica, seveda največja tičoca se pravnih zadev. Da se to godi, krivi so občinski uradniki. Eden kilometer od občine Gorica v bližnji vasi Strasgojnec je poštni načelnik, kateri ima dnevno zvezo s pošto na Pragerkem, od koder bi lahko pošiljatev redno in pravčasno prihajale. Ako se v kratkem pošta ne bode izboljšala, bomo obrnoli občinsko vrečo tako naglo, da bode joj. „Bodi človek, bodi lonec, vsakega je enkrat konec.“

Iz Gornje Radgone. Bližajo se volitve okrajnega zastopa Gornje Radgone. Že več časa slišimo, da se napenja neka druhal, podleziti našega okrajnega načelnika gospoda Vračka. Kaj pa je storil hudega gospod Vračko? Gospod Vračko je za vse ljudi, on je za naš okraj dovolj storil v zadnjih letih; drugi načelniki, čeprav so vsi v enomer vpili in kričali, da so Slovenci, so okraj zapustili tak, kakor so ga našli. Zdaj pa imamo dosti novih cest, a vendar se plačila niso nikakor zvišala, dovolj drugih stroškov pa nam je Vračko odvrnil. Mislimo si le, koliko bi bilo potrebno za železnico plačati. Vračko je skrbel za to, da so ceste zadnja leta v tako dobrem stanju, on nam je oskrbel, da smo dobili v Gornjo Radgono tako lepe žrebce, on se je trudil za našo živinorejo, za bikorejsko društvo, za ustanovitev hranilnice po Raifeisenovem načrtu i. t. d. Radenski Zemlič, kaj je tako šopiriš? Kaj pa si ti s tvojo zadrugo naredil? Iz te zadruge bode kmalu postala zadrega. Kaj pa je iskal v predzadnjem tednu eksekutor v zadrugi? Kmetje, mi ne potrebujemo nikakih celjskih nauk, mi bomo volili po našem prepričanju. Ako bomo volili Zemliča, prišli bomo k večjem v „zadrego“. Vračko je za nas, zato pa ga tudi hočemo voliti.

Več kmetov.

V sramoto klerikalcem — mladini v pomislek. V zadnjem času se ustanavljajo po naših krajih mladinska društva z namenom, da bi se mladina v njih učila naobrazbe. O kakšna je ta naobrazba? Celo stvar vodi navadno župnik ali kak kaplanček. Na primer vzamimo fante iz Slovenskih Goric. Kakor smo zbrali, zbrali so se ti fantje pred kratkim v sv. Lehartu. Kaj se je tam godilo, je pač daleč okoli znano. Klerikalni deželni poslanec je vodil in se zanimal za klerikalno druhal. Bolje bi bilo za tebe gosp. poslanec, ko bi se nekoliko več oziral na kmečke potrebe. Gospodje duhovniki pa se opozarjajo, da ne bodo sprevideli prepozno, kam pelje njih vodstvo, namreč v pogubo in v sramoto. Kakor znano, je bilo spomladi pred mariborškimi porotniki radi umora in telesnih poškodb obsojenih več oseb, kakor pred Nemci v desetih letih. Sramota klerikalcem. Ali sramota se nima mladini toliko očitati, kakor njih voditeljem in sploh voditeljem slovenskega naroda. Pač pa dragi fantje se vam sme brezskrbno reči, da ko ste bili na lenarškem shodu, niste bili na

dobrem potu, kar boste s časom sami sprevideli. Bilo je nekoč brati v „Slov. Gospodarju“, da se slovenski mladenič, kateri je postal hudoben, pogubi med Nemce in v mestne fabrike. Bolje bi bilo, ko bi se ta list na svoje nožove junake oziral, kakor pa kaj tacega pisal. Pač pa dragi mladeniči, bilo bi jako važno, ko bi brez ozira, bodisi ta slovenskega ali nemškega mišljenja, osnovali zvezo na napredni podlagi, a ne tako, kakor to delajo klerikalci. Jako veselo bi bilo, ko bi se po preteku par let moglo reči, naša mladina, dika naše domovine, je na dobri poti, ni zašla v farovške verige, kakor so to nekateri namerjavali. Ponošni bi lahko bili stariši, da njih upanje ni splavaloplo vodi, njih sinovi bili bi pa na potu svetovne in duševne omike. Krvavi poboji bi bili gotovo redkejši in vekšal bi se blagor kmečkega in delavskega stanu. Vam dragi tovariši svetujem, oklenite se našega vrlega naprednega lista „Štajerca“, ki itak neumorno deluje v blagor spodnje-štajerskega ljudstva. Geslo vam bodi vedno: „Vsi za ednega, eden za vse!“ — S pozdravom! Napredno misleči fant.

Iz Gornjeradgonskega okraja. Jurjovski kolovrat ne miruje, vedno in vedno hujska celjsko žabo, da še dalje regla. Toda ni mu treba misliti, da mu hočem na njegove laži odgovarjati. Naznaniti hočem, kar se je že zdavno od nekaterih listov zahtevalo, vsem bralcem „Štajerca“ razsodbe, tičoca se pravde našega okraja z južno železnico. Prva razsodba okrajne sodnije v Celju z dne 26. junija 1900 je zahtevanje južne železnice ovrгла. Na pritožbo južne železnice je nadsodišče v Gradcu to prvo razsodbo potrdilo dne 17. oktobra leta 1900. Najvišja sodnja na Dunaju je dne 15. januarja 1901 sklep druge inštanace potrdila. Pravnih stroškov je plačal naš okraj v teh letih 1200 goldinarjev. Koliko je južna železnica plačala, to nas nič ne briga. Vseh stroškov z obrestmi vred je bilo 9500 goldinarjev, katere bi bil moral gornjeradgonski okraj razven 20 tisoč goldinarjev, ki so se od njega zahtevali, plačati. Te vse razsodbe dokažejo prav dobro in razumljivo, kaj se je nameravalo z našim okrajem. Zato pa je sedajni čas jako važen in jaz vam svetujem, da bi gledali, da se volitve dobro izvršijo. Zmaga volitev v okrajni zastop bode zdaj jako lahka, ker so se sebrali možje, kateri se jako trudijo za okrajni zastop, ker bi ga radi dobili v svoje roke. Njih skrivnosti boste najbrž kmalu spoznali. Prvič je to gospod Kocmut, učitelj in mali dohtar, tolažnik vdov. Potem je gospod dohtar Leo Kreft — oba pri sv. Juriju ob Ščavniči. Toda še par večjih možakov se briga za okrajni odbor, namreč Ivan Pelzl iz Polič, po domačem Kolarov Hanzek (nemško njegovo ime bi se dalo kaj dobro predstaviti v slovensko, glasilo bi se Kožuh), potem prideta Zvonček Terstenjak iz Ivanje in Zemlič v Radincih ter njegov pomagač Bolkovič (nekdajni kaplan). To so možje, kateri skrbijo za volitev v okrajni zastop Gornje Radgone, katera se bo vršila meseca avgusta t. l. Sedaj pa še vendar ne vemo, kateri od teh gospodov bode postal načelnik, najbrž gotovo tisti, kateri bode največ pijače plačal.

No, do sedaj se čuje, da je gospod dohtar Leo Kreft na prvi vrsti. On ima namreč od 5. julija naprej vsako nedeljo shod, na katerem se toči dovolj vina za njegov denar. Tako je dne 5. avgusta imel shod v svoji pivnici (kleti). Ko so se zborovalci napili, se jih je nekaj vrnilo domov, ena tolpa pa se je obrnila v gostilno gospoda Divjaka. Tam se je razlagalo, da je Vračko nakupil za 5000 goldinarjev bikov in da je sedaj blagajnica prazna. V resnici so se kupili biki samo za 400 goldinarjev in to ni bilo okraju na škodo. V nedeljo dne 12. julija je imel gospod dohtar Leo Kreft zopet shod v gostilni v Ivanjih. Čulo se je, da je 40 kron za vino plačal. Bili so večinoma veleposestniki zbrani. Pilo se je takó regimentno, da je bilo celo več — „mrtvih“, kateri so namreč obležali. Drugo nedeljo je bil zopet shod pri sv. Juriju. No, zdaj pa že vemo, da bode najbrž ta gospod dohtar načelnik, ker ga že zdaj volitev toliko velja. Zakaj le neki toliko plačuje sedaj po krémah? Naša blagajnica bode imela to leto 7 do 8 tisoč kron prihranjenih. S temi denarji bode prav veseli začetek. Zato je vredno, da se trudijo ti možaki za to, da bi stem gospodarili. Jaz vem, da se našim gorečim „narodnjakom“ (boljše nor) že predolgo zdi, da sem jaz že 13 let načelnik okrajnega zastopa Gornje Radgone. Zato pa je moja najsrčnejša želja, da bi prišel okrajni zastop v dobre roke, da ne bi davkoplačevalci imeli zopet novih, večjih nadlog. Ako bode mož poštenjak izvoljen, potem rad odložim in izročim to skrb v njegove roke. Človeka, ki bi me zamogel prepričati, da sem kedaj izrekel, da nisem Slovenec, še do sedaj ni na svetu. Ako pa z Nemcem tudi nemško govorim in ga ne sovražim, ker nimam vzroka, potem to gotovo tudi ni greh. Sovraštvo je večji greh, kakor pa ljubezen. Ali so prvaške bedarije, katere se uganjajo, za kmečki stan koristne? Kmetje, začnimo svoj stan ljubiti, da se bode vendar enkrat spoznalo, kdo pripravlja kruh za vse druge stanove, med temi seveda tudi za jurjevsko-kapelskega učitelja g. Kosi-ja. Še ta se v naše volitve vtika, čeprav je pred par leti dobil od okraja podporo, da si je kupil obleko. Svoj stan ljubiti in za njega skrbeti, je veliko več, kakor vse zagrizeno slovenstvo. Vračko.

Iz Cirkovec. V novici „Iz Cirkovec“ v št. „Štajerca“ stoji sledeče: Marija Koren, stara vdova, se je napotila z ubožnim spričevalom v farovž v Cirkovce k župniku Černenšek. Ko je župnik ubožno spričevalo zagledal, mu je grozno skipela jeza: „Kar je nemški dohtar pisal“, se je zadril nad njo, „tega ne podpišem!“ Nato je spričevalo ženi iztrgal iz rok in ga na drobne kosce raztrgal. Nasproti temu zahtevam po §. 19. tisk. zak., da sprejmete nastopno: Prišla je pred nekimi tedni vdova Marija Koren v župnišče in prinesla obrazec ubožnega spričevala, na katerem ni bil še nikdo podpisan tudi župa ne, ter rekla, naj ga ji napišem in podpišem. Odgovoril sem vdovi, da ne poznam njenih razmer, naj gre preje k županu, da ji ta izpolni in podpiše, potem pa da naj k meni pride, da ga ji še jaz podpišem. Vdova ni povedala in je tudi vprašal nisem, če ji je nemš-

ki dohtar pisal; pa tudi to treba ni bilo, ker ni bilo nič popisano. Žena potem ni več prišla k meni; raj ni res, da mi je jeza vskipala in da sem se zadril: „Kar je nemški dohtar pisal, tega ne podpišem!“ kakor tudi ni res, da sem ženi spričevalo iztrgal iz rok in ga na drobne kosce raztrgal. Cirkovce, 20. julija 1903. Franz Černenšek, župnik (Opomba uredništva: Marija Koren, poštena starka, je prišla v Ptuj in je celi dogodek pripovedovala solznimi očmi v pisarni dotičnega odvetnika pred pričami, proseč ga pomoči. Župnik Černenšek kdo laže? — Štajerc nигdar! Dogodek je kakor smo pozvedali popolnoma ta le: Koren je prišla v farovž, a župnik je tako kričal nad njo, da ni več upala v farovž, čeprav je prvič odšla ne da bi bila kaj opravila. Poslala je toraj svojega prijatelja: A. M. v farovž, da bi župnik podpisal spričevalo. A župnik tega ni podpisal ter je kričal — (spričevalo je že ležalo na tleh kako pa je prišlo tje?): — „Kar je iz rok nemškega dohtarja tega ne podpišem!“ Hočete gospod župnik sodnijski dokazati te besede? — Sploh pa Vas vprašamo, ali se bojite, da bi bili „ferdami“, ker berete „Štajerca“? Glejte, glejte, celo do besedno ste iz njega par stavkov prepisali. Dobro, gospod župnik naročite „Štajerca“, ako še niste naročeni na njega. Potem bodejo njegovi bralci zvedeli gotovo tudi resnico o ubožnem spričevalu Marije Koren v Cirkovcah.)

Zunanje novice.

Politične novice. (Ogrsko.) Hrvaški bivši ban grof Khuen-Hedervari je postal, kako znano ogrski ministarski predsednik. Toda kratka je bila njegova slava tudi na Ogrskem. Se še ni dobro naselil v Budimpešti, že mora spravljati skupaj svoje reči za obhod. Na Ogrskem so prišli velikanski lumpariji na sled. Obdolženo je mnogo poslancev, da so se dali z denarjem podkupiti in tako prodali svoje volilce. Poslanec Pap je celo stvar naznanil zbornici in svetni. Governer Szapary, kateri je v pleten v celo zadevo je sicer izrazil pod častno besedo, da bivši ban Khuen ničesar ni kriv, toda ker sta si z ministrskim predsednikom jako dobra mu tega nihče ne more verjeti. Šlo se je namreč za to, da bi nezadovolžene poslanci pridobili za državno stranko. Grof Khuen je bil o tem vsem zaslišan, in je priznal, da je mogel, da je on govoril z guvernerjem o celi zadevi, da pa je on vedno odločno zavračal počenjanje da bi se nezadovolžnejši ogerskega državnega zbora pomirili s kakim od postave prepovedanim sredstvom. Ogrski velikaši in tudi Khuen sam so si prizadevali, da bi se omenjeni guverner proglasil — kot človek, kateremu se pamet meša. Ako je Khuen vedel, da njegov prijatelj Szapary popolnoma pri zdravi pameti, potem bi pač bil moral, ne samo, da mu je nasprotoval, tudi v njegovih podjetjih vse počenjanje že od kraja zabraniti. Cela stvar grozno smrdi in kaže, kako velikanske neredi se godijo na Ogrskem. Za nas Avstrijce je sedaj tako, kakor še nигdar ute-

meljen stavek: „Proč od Ogrskega.“ — (M a k e d o n i j a.) Turški uradi so zvedeli, da se Makedonci zopet pripravljajo na veliko vstajo, zato so v to svrho vse potrebno ukrenili. V Monastiru in Ŭskübu je več čet, katere se pripravljajo, da bi mesta napadle.

Velika nesreča na železnici. Blizu postaje Trosić na izhodni gališki železnici se je odtrgalo od tovnega vlaka 12 s kamenjem obloženih voz, ki so trčili ob osebni vlak ter ga zdrobili. Ubitih je baje 30, težko ranjenih pa 52 oseb.

Cigani in žandarmi. Pred kratkim je prišla v neko vas blizu Arada na Ogrskem večja tolpa ciganov in se tam utaborila. Ponoči so cigani ulomili v hiši najbogatejših kmetov. S sekirami so pobili oba gospodarja in njiju družini, posle pa obesili. Kočijažu, ki se je branil, so prebili glavo in potem mrliča obesili. Izpraznili so obe hiši, pobrali celo pohištvo in odšli. Naslednje jutro, ko se je izvedelo, kaj se je zgodilo, so orožniki pohiteli za cigani in jih res došli. Cigani so orožnike sprejeli z revolverji. Unela se je prava bitka. Orožniki so ustrelili pet ciganov, petnajst pa jih ranili. Šele potem so tolpo premagali in razbojniško druhal uklenili.

Gospodarske stvari.

Grozdni sukač. Majhnemu in v njegovi rujavkasti suknjici neznatnemu metulju pač ni videti, da bi moglo priti od njega kako zlo, in vendar ga prištevamo najhujšim sovražnikom vinske trte. Že v začetku meseca velikega travna moremo spoznati, da se je naselil kvarljivec v vinogradu. Za dne ga skoro ni najti; čisto nedolžen sedi s strehasto položenimi krili med trtnim listjem; še le zvečer postaja živahen in leta vso noč do ranega jutra, da se spari. Samice položijo potem svojih 30 do 40 jajčič posamezno na grozdiče (razcvetje). Ko so metulji dovršili svojo nalogo (ko so spravili zalego na dan), poginejo. Gosenice, ki izlezejo kmalu iz jajčic, prepežejo razevetja in tanko prejo, hranijo se z nežnimi deli cvetja in onemogočijo s tem nastavljanje vinskih jagod. Ako ob ugodnem vremenu trta naglo odcvete, škoda ni posebej velika in večja množina gosenic gre po zlu. Če pa se zabrani mrzlo vreme, da se cvetje ne more razkiniti in oprasiti, tedaj sežejo gosenice po njem, da ga požrejo; v tem slučaju se razvijejo popolnoma. Dolga, približno 1 cm dolga rudečkasta in črnoglava gosenica se imenuje „seneni črv“, in sicer zato, ker se seneni košnji najbolj razširja. Ponajveč se zabavajo med razcvetjem samim ali na trtnem listju, se zabujijo v teh zapredkih. Iz bub pridejo mesečnega srpana zopet metulji, ki so ravno takšni, tako živijo kakor pomladanski. Svoja jajčica položijo na vinske jagode. Gosenice, ki pridejo iz meseca velikega srpana, zavrtajo se blizu rečja in živijo o njeni vsebini in semenu, ki je še mlečno. Mesto, kjer se je zavrtala gosenica, je sivkasto ali rujavkasto. Napadene jagode se sijo in odpadejo, kar se zlasti dogaja pri vrstah

s trdo lupino in ob suhem vremenu, ali pa, in to je navadno, jagode začnejo gniti in okužijo tudi sosedne, katerih se gosenice niso lotile. Ker ostanejo take bolne jagode zelo kisle, in ker dobroto vina jako izpridijo, ako jih nismo odbrali, zato imenujemo gosenice, katere zadeva krivda, „kiseljak“. Ker uniči vsak kiseljak do svojega popolnega razvitka več jagod in ker je v vsakem grozdu po več gosenic, zato lahko razumimo, kako velikansko škodo nam more napraviti ta mrčes. — Dorasla gosenica zapusti naposled grozd spuščajoč se o spredeni niti navzdol, skrije se pod luske in v razpoke na skorji, posebno tudi v strženu starega lesa, v špranjah vinogradskega kolja, v slamnatih vezéh in različnih drugih kottičkih, kjer se zaprede in zabubi. Meseca velikega travnase prikaže zopet metulj. Ako se je razmnožil grozdni sukač v kakem kraju že silneje, posreči se samo združenemu prizadevanju vseh vinogradnikov, da ga zaterejo ali vsaj škodo kolikor mogoče zmanjšajo. Ves trud pozameznikov malo izda, ker zaplodijo metulji, prihajajoči iz zanemarjenih vinogradov, zmirom zopet nove senene črve in kiseljake. Zatirati pa moramo metulje, gosenice in bube. Metulje še najlaže postavimo s takozvanimi lepkiimi pahljačami. To so tanke deščice, ki merijo približno trideset štirijaških cm in ki so namazane s kakim dobrim lepivom ter pritrjene na primerni palčici. S temi napravami gredo lovci (najboljši za to so otroci) ob času, ko metulji letajo (meseca velikega travna, malega srpana) po dnevu v napadene vinograde ter skušajo splasene, počasi frfajoče metulje z lepivom doseči. To se jim po kratkom vežbanju prav lahko posreči. Gosenice zatiramo s tem, da poškopimo napadeno razevetje, predno se razcvetó, s tekočino, ki jo dobimo, ako raztopimo 3 kg mazljivega mila in 1½ mrčesjega praška na 100 l vode. To škropljenje se more izvrševati na veliko le s škropilnico, ki nam rabi tudi za strupeno roso in se izvaja tako, da nastavimo tanek, močen curek na gnezda. Vsled tega se raztrgajo niti, gosenice izgubé svojo streho in raztopina jih uniči. Da pa moremo oddati tak tanek curek, moramo imeti razpršilnik posebne vrste, ki se imenuje „Canulla Libella“. Omenjeni razpršilnik prodaja administracija časopisa „Weinlaube“ v Klosterneuburg-u po 3 gld. (6 kron). Gosenice in sicer istotako senene črve kakor kiseljake je mogoče izvleči in razevetja in jagod s prsti ali s pletilno iglo, s priostrenim klinčkom i. t. d. ter ubiti. Ta način zatiranja je najzanesljivejši in najizdatnejši. Delo najlaže izvršujejo otroci in ženske in mora se najnujnejše priporočati. Tudi jagode, ki jih je napadel kiseljak, kakor tudi vse one, ki so jele gniti, moramo izrezati in uničiti. Bube moramo spravljati ob življenje s tem, da odrgnemo za rezi ves stari les kakor tudi vinogradsko kolje prav skrbno z jeklenimi ščetinami ali z rokavicami od žice. Potem je treba sežgati vse olupe, vse vezi, stare čepe in vse odrezano rožje, kolikor ga ne porabimo za razmnoževanje ali za cepljenje. V starem lesu se nahajajo časih strženove cevi; tudi na te je

treba paziti. Bube, ki so morebiti v njih, moraš pre-tisniti.

Pisma uredništva.

Gospod Cvetko, učitelj v Mali Nedelji. Vaše izjave radi pomanjkanja prostora nikakor ne moremo ponatistiti, toda mi Vam izjavimo na Vašo željo, da niste Vi pisali dopisov od župnika Murkoviča pri Sv. Barbari v Halozah. Dotične dopise je pisal naš urednik sam in to na željo tamošnjih kmetov in viničarjev, kateri so se oglasili v našem uredništvu. Vi pišete v Vaši izjavi med drugim tudi to-le: «Smatram še nadalje potrebnim omeniti, da sem takrat že vloženo obtožbo radi natančevanja in obrekovanja umaknil, edino le na preklic gospoda Korenjaka, ki je stem začel, kar pa danes obžalujem.» No, ako obžalujete, pa ga tožite zopet. Korenjak ni in ne bode nikdar zaslužil, da bi se mu v kakem oziru prizaneslo. S spoštovanjem Uredništvo «Stajerca».

Iz Dol. Radi Vašega vprašanja smo vprašali strokovnjaka v dotični zadevi, toda — ni pomoči. Z Bogom!

J. K., Beljak. Hvala, prosimo za več. Z Bogom!

Leskovec. Dopis o šoli in Stoklazu smo radi pomanjkanja prostora morali danes odložiti. Prihodnjič pride gotovo. Več dopisnikov. Pride prihodnjič.

Loterijske številke.

Trst, dne 25. julija: 61, 47, 21, 56, 28.
Gradec, dne 1. avgusta: 52, 58, 65, 53, 64.

Prodajalec ali prodajalka

ki sta dobro izvežbana za prodajo v mešani trgovini, se takoj sprejmeta v večjo trgovino te stroke. Ponudbe naj se pošlejo pod B. C. 1000 poste restante Cilli. 1003

Štefan Žlof, posestnik v Virovcu, občina Roginska gora, pošta Pristova, prodaja prostovoljno

dva konja in voz

ki ima spredaj in vzadaj zavor ter dvojno

konjsko opravo.

Vse je v dobrem stanu in se prodaja po jako nizki ceni ali pa zamenja za vole. Več se izve pri lastniku.

Pravo domače platno

za rjuhe in perilo priporočava po sledečih cenah:

Cela sešita rjuha (plahta) za posteljo 2 ali 2½ metre dolga, velja samo 1 gld., oziroma 1 gld. 20 kr. — Najljepša sešita rjuha iz tenkega domačega platna 2 m dolga, velja samo 1 fl. 50 kr.

To domače platno se tudi prodaja na metre in sicer velja, čeprav je platno 160 cm široko, meter samo 75 krajcarjev. — Domače platno za „strožoke“ velja meter 20 ali 25 kr., za obleko meter 28 ali 35 kr.

Brata Slawitsch

trgovca v Ptuj, Florijanski trg.

Učenec

z dobrimi šolskimi spričevali in sluga za specerijsko trgovino se takoj sprejmeta pri Jožefu Srime v Celju. 1005

Mlinarji pozor.

Proda se po jako nizki ceni valečni stol s 4 valeki, na eni strani oster na drugi gladek (Schrott und Auflöswalzenstuhl), radi opustitve obrti. Stol je v najboljšem stanu. Več se zve pri Janezu Uplaznik, Sv. Lovrenc, pošta Sv. Pavel pri Preboldu. 1004

Redka priložnost.

! Po jako nizki ceni!

500 kosov samo 1 gld. 80 kr.

Ena krasno pozlačena 24 ur tekoča precisaner ura s sekundnim kazalom, ki natančno kaže in za katero se jamči 3 leta, potem lepa verižica in vse kar je potrebno za igro šah z navodilom vred, gotovo za najbolj zanimivo igro, ena modna kravata za gospode z iglo vred, en prstan za gospode z imitiranim žlahtnim kamenom, 1 nastavek za smodke z jantarem (bernsteinom), 1 eleg. broša za dame, 1 krasno tojletno zrcalo, 1 usnjat mošnjiček, 1 žepni nožič z pripravo, 1 par manjšetnih gumbov, 3 gumbi za srajco, vse iz duplezlata z patentiranim zaklepom, krasen album za slike v katerem je 36 najlepših podob sveta, 75 orijentalnih bisserov, jako lepi kinč za dame, bodisi rabljeni okoli vrata, bodisi v laseh ali okoli roke, 1 jako koristna knjiga v kateri so zložene pisma in še 300 drugih različnih stvari, katere se rabijo pri hiši in so za vsakogar potrebne, vse to so dobi z uro vred, katera je sama tega denarja vredna, za samo 1 gld. 80 kr. Razpošilja se proti povzetju ali če se denar pošlje naprej skozi Centralno skladišče Ch. Jungwirth, Krakau II. NB. Za neugajajoče se denar vrne. 994

Brenceljnovo olje,

katero brani konje in živino proti opikanju brenceljnov (obadov) in muh prodaja drogerija magistra farmacije J. Fiedler, Celje, Bahnhofgasse št. 7. 1002

Oženjeni šafar,

kateri ima odrašene otroke in kateri je izvežban v živinoreji in v vinogradskem delu, dobi takoj stalno službo pri Oskrbištvu grada „Vinarje“ pošta Konjice. 996

Kovaški učenec

z dobrimi šolskimi spričevali, kateri ima veselje do te obrti, se takoj sprejme pri Simonu Belšak, kovaču v Dornavi. 987

V službo

se sprejmejo takoj 4 oženjeni hlapci za vole in konje in 4 viničarji. Tudi izvežban strojevodja (za parni kotel) dobi delo pri gradnji Zgornji Ptuj (Oberpettau). 999

Slikarski učenec,

14 do 15 let star, z dobrimi šolskimi spričevali in iz poštene hiše se takoj sprejme. Ako se bode učil 3 leta, ga morajo starši oskrbeti, če se pa uči 4 leta, potem ga oskrbim popolnoma jaz sam. Naslov (adres) je: Jos. Sabukoscheg, slikarski mojster v Studencah (Brunndorf) št. 49 pri Mariboru. 990

Posestvo

katero leži na lepem solnčnem kraju, je takoj na prodaj. Posestvo meri 14 oralov (johov) npr. travnikov in gozdov. Hiša na posestvu je zidana in v dobrem stanu. Cena 1850 gld. Več post. posestnica Marija Mraz, Krist. št. 12, pošta Laški trg (Mach Tuffer). 993

Bivši trgovce

mlad mož, dober prodajalec, ki vstopiti v večjo trgovino v mešali pa v večjem trgu na Spodnjem Štajerskem. Manufakturna struktura bi mu bila najljubša; sposoben je tudi za poslovedja v kaki večji trgovini. Naslov je „Treu 800“ poste restante Cilli. 992

Čevljarski učenec

14 do 16 let star, iz poštene hiše Nemec ali Slovenec, se takoj sprejme pri Tomažu Kristof, čevljarskemu mojstru na Višpolju pri Celovcu, Koroško (Maria-Rain bei Klagenfurt, Kärnten). 991

Gostilna

s štlačuno za mešano blago, katera ima tobaktrafiko in dovolj točiti žganje, se da pod jako ugodnimi pogoji v najem. Gostilna 5 minut od farne cerkve in ure od železnične postaje oddaljena. Več se izve pri lastniku Jožefu Pirsch pri Sv. Jerni pošta Sv. Duh (Loče). 990

Kava in čaj

iz prve roke, to je neposredno sadičnice kave in čaja, toraj s nim jamstvom za pristno narejeno kavo in čaj.

Najnižje cene.

Najino dosti čez 100.000 lov veliko posestvo se običajno najracionalnejše. Najine kave in čaja so jako aromatične in zdatne.

Kava: Javaflor, najfiniše 4½ kg gld. 6.65, Javabrasica 4½ kg gld. 5.90. Javašnica 4½ kg gld. 5.40.

Posilja se carine prosto na pošto proti povzetju.

Cenik zastoj in poštnine po

TURK & drug

veleposestnika na Javi, prodaja kave in čaja v lastni reži

v Trstu

via Rapicio števil. 7.

Ženitva.

Priden in varčen fant, 26 let, kateri ima 2000 kron premoženja, se želi oženiti z deklico ali mlado ženo, kateri ima posestvo vsaj 1000 lov (joh) obsežno. Ponudbe se pošljejo pod: „Mir 1000“ upravnishvo „Stajerca“.

Originalni Singerjevi šivalni stroji

za rabo v obitelji (familiji) in za vsako stroko izdelovanja.

Kdor si naroči stroj, temu se brezplačno da poduk v vseh modernih in umetnih vezilih.

Elektromotori za vsakovrstne šivalne stroje so vedno v zalogi.

Singer in Co.

Paris 1900.
GRAND PRIX.

akcijsko društvo v Mariboru, Herrengasse 24.

Vsak kdor ima prašiče,

naj da zdravemu prašiču vsak teden eno polno žlico med krmo:

Kranjske redilne moke za prašiče

lektorja pl. Trnkóczy-ja krmilno in hranilno sredstvo
zboljšuje, pomnožuje: meso! mast! rejo! zdravje!

Dobiva se 1 zavojček k za 50 vinarjev pr. trgovci ali pa 5 zavojčkov poštne
prosto z vs. eto zavojalno za 3 krome proti povzetju

tovarniški zalogi lekarne Trnkóczy, Ljubljana.

Na stotine zahvalnic, tudi uradno povejenih o dobrih uspehih pri zdravih in
bolnih prašičih prihaja vsak dan. Iste so vsakemu na razpolago in se na za-
htevanje pošiljajo poštne prosto.

Uradno poverilo.

Predloženi prepis se popoema strinja pisanemu originalu na dopisnici.
latera ima znamke za 4 fjerje in 2 vinarja.

Ljubljana, tretjega oktobra edentisočdevetstoena.

(Notarjev pečat.)

Ivan Plantan, c. kr. notar.

Špoštovani gospod! Moji prašiči niso žrli, tudi so bili sila revni.
Zajno sem dobil od jednega mojih ljudi za poskušnjo 1 zavojček
redilnega praška (moke) za prašiče. Človek se mora kar čuditi! Ne
prejem svojih prašičev dovolj krmili, strašansko veliko požero, tako
so se čez nekoliko dni močno izredili, hvala temu izbornemu sred-
stvu. Morem isto vsakemu najbolje priporočiti in ga bodem tudi
popročal.

Posim z obratno pošto 5 zavojev redilnega praška (moke) za prašiče.
Belišče, Slavonija, 31. oktobra 1900. Z vespštovanjem

691

Josip Englisch, železniški nadziralatelj.

Oblastveno

trjenicivilni zemljemerec

Karl Hantich

državno izprašani nadlogar v Mariboru
se priporoča

posljiivo izvršitev vseh v geometrično stroko spa-
del, kakor: razdelitve posestev, določila mej
veliranje. Izvršuje tudi vse v gozdarsko stroko
najoče uredbe, preračuni dohodke, opravlja revizije
in to vse proti malemu plačilu.

977

Brata Slawitsch

v Ptuj

priporočata izvrstne šivalne stroje

(Nähmaschinen) po sledeči ceni:

Singer A . . . 70 K — h

Singer Medium 90 " — "

Singer Titania 120 " — "

Ringschifchen . 140 " — "

Ringschifchen za

krojače . . 180 " — "

Minerva A . . . 100 " — "

Minerva C za krojače in čevljarje . . 160 " — "

Howe C za krojače in čevljarje . . . 90 " — "

Cylinder Elastik za čevljarje . . . 180 " — "

Deli (Bestandtheile) za vsakovrstne stroje. Cene po

pogodbi na obroke (rate). Cenik brezplačno. 765

V najem se da

za več let jako dobro idoča mešana trgovina s krmo, s tabak-
trafiko in s točenjem žganja vred. Uže žganja se toliko iztoči,
da se lahko plača najemnina. Naročila naj se pošljejo pod
„brez konkurence“ na upravništvo »Štajerca« pod št. 945. 945

Služba

občinskega in posojilničnega sluge

se takoj odda. Več se izve pri občinskem predstoj-
ništvu v Framu (Frauheim).

1001

Vinski sodi

kateri držijo 650 do 700 litrov, z železnimi obroči,
se radi preselitve **prodajo**. Sodi so popolnoma čisti,
ker se je iz njih stočilo šele pred kratkim vino.

Cena je za vsak sod 12 goldinarjev.

Razpošiljajo se na vsako železnično postajo.

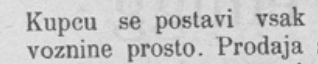
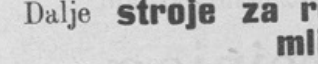
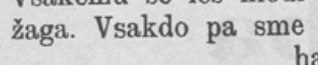
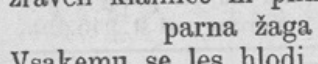
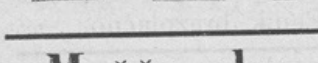
J. Kreinigg

trgovec v Žalcu (Sachsenfeld).

998

Ivan Schindler, Dunaj, III/1, Erdberg-

pošilja že veliko let dobre znane stroje vsake vrste za poljedelske in obrtne potrebe: 900

mline za sadje, mline za grozdje, stiskalnice za sadje in grozdje, škropilnice, poljska orodja, mlatilnice, vitle, trijerje, čistilnice za žito, luščilnice za koruzo, slamoreznice, stroje za rezanje repe, stiskalnice za seno, mline za golanje, kotle za kuhanje klate, sesalke za vodnjake, sesalke za gnojnice, železne cevi, vodovode i. t. d.

od sedaj vsakomur po zopet izdatno znižanih cenah!

Ravno tako vse priprave za kletarstvo, medene pipe, sesalke za vino, gumijeve ploče, konopljene in gumijeve cevi, priprave za točenje piva, omare za led, stroje za sladolep, priprave za izdelovanje sodavice in penečih se vin, mline za kavo, dišavo i. t. d., stroje za delanje klobas, namizne tehtnice, stebarske tehtnice, tehtnice za živino, železno pohištvo, železne blagajne, šivalne stroje vseh sestavov, stroje in orodje za ključavničarje, kovače, kleparje, sedlarje in pleskarje i. t. d.

vse pod dolgoletnim jamstvom! po najugodnejših plačilnih pogojih, tudi na obroke.

Ceniki z več kakor 400 slikami brezplačno in franko.

Dopisuje se tudi v slovenskem jeziku.

Prekupcem in agentom posebne prednosti!

Piše naj se naravnost:

Ivan Schindler

Dunaj III/1, Erdbergstrasse 12.

Meščanska parna žaga.

Na novem lentnem trgu (Lendplatz) v Ptuju zraven klalnice in plinarske hiše postavljena je nova parna žaga vsakemu v porabo.

Vsakemu se les hlodi i. t. d. po zahtevi takoj razžaga. Vsakdo pa sme tudi sam oblati, vrtati in spahati i. t. d. 30

Tovarna za poljedelske stroje

C. Prosch-a v Celovcu

priporoča

izboljšane 949

vitále (Göpel)
mlatilnice

z najnovjšimi podlagami (lagerji), lahko tekoče

Dalje stroje za rezanico delati, trijerje in mline za šrot.

Kupcu se postavi vsak stroj na njegovo železnično postajo voznine prosto. Prodaja se tudi na obroke. Ceniki se pošiljajo poštne prosto in zastonj.

Redka priložnost za kupiti. Blago je zanesljivo dobro.

Bele srajce (sifon) gold. 1.20 do gld. 1.30. Bele ali pisane srajce iz platna ali pa oksforta 60, 70, 80 kr. — Spodnje hlače (gate) iz platna 40 in 50 kr. — Moske in ženske hlače 20 kr. — Dežniki (marele), črni gld. 1.30 do 2.—. Fini solnčniki gld. 2.—, 2.50, 3.—. — Močno obučeno (s fletni) za možke in ženske gld. 3.— in 4.—. Vsakovrstno obutalo iz črnega in rujavega usnja (ledra) za možke in ženske gld. 4.— do 6.—. — Obutalo za otroke od enega leta naprej gld. —40 do 2.—. Velikost naj se meri na podplat in sicer cela dolgost noge v centimetrih.

Slamnat klobuki za možke, in sicer beli za na polje in črni za praznik, po 30 do 60 kr. — Klobuki za otroke v vsaki velikosti od 25 do 50 kr. Mera naj bode v centimetrih. Sešite možke hlače iz močne tkanine, vsakovrstne barve, po 1.20 do 1.50. Najbolje, da se pove dolgost v centimetrih. Srajce (Jägerhemd) s ovratnikom (kolirom) 80 kr. do gld. 1.20 brez ovratnika 50, 60, 70 kr.

Hlačniki (Hosenträger 30, 50, 80 kr., 1 gld., za otroke 30, 40 kr. — Fini žamet za oprsnike, in sicer zelene, modre barve (plis) gld. 1.40. — Črni fini žamet za čevljarje meter gld. 2.— in 2.50. — Fini črni lastin za čevljarje, meter gld. 2.— in 2.50. — Pajčelani (slari) za mrličje, beli in črni Nagrobni venci 2, 3 in 4 gld. — Traki za vence z napisom po vsaki ceni. — Namiznice, bele, rudeče, sploh v vseh barvah gld. 1.—, 1.20, 1.50. — Servijeti 20, 25, 30 kr. — Obleči sači 15, 20, 25, 30 kr. — Moderci gld. —80 do 1.50.

V najini zalogi so vse te navedene reči, sploh vse v to spadajoče blago po najnižjih cenah za dobiti. Priporočava se tudi kupcem. Cena je nizka, potrežba priznana točna. Vsak, kdor bo enkrat kupil, bode se prepričal, da je dobro kupil. Treba je poskusiti!

Brata Slawitsch v Ptuj

trgovina nirenberškega in galanterijskega blaga, pletenin, perila sploh kovrtnega drobnega blaga itd. Prodaja se na debelo in na drobno

Vsakovrstne rane

se morajo skrbno varovati pred vsako nesnago.

Ker se po tej lahko vsaka tudi najmanjša rana razvije v zelo hudo, težko ozdravljivo rano. Z 40 let se je izkazalo mečilno vlačilno mazilo, tako imenovano praško domače mazilo kot zanesljivo sredstvo za obvezo. To vzdržuje rane čiste, obvaruje tiste, olajšuje vnetje in bolečine, hladi in pospešuje zaceljenje.

Razpošilja se vsak dan.

Proti predplačilu K 3.16 se pošljejo 4/1 pušice ali 3.36 6/2 pušice ali 4.60 6/1 ali 4.60 9/2 pušice poštne prosto na vsako postajo avstro-gerke monarhije.

Vsi deli embalaže imajo zakonito deponovano varstveno znamko.

Glavna zaloga **B. FRAGNER**, c. kr. dvorni dobavitelj

lekarna „pri črnem orlu“

Praga, Malá strana, ogel Nerudove ulice 203.

Zaloge v lekarnah Avstro-Ogrske.

V Ptuj v lekarni gosp. Ig. Berbalka. 896

Trgovci pozor!

Ker želim vzeti špecerijsko trgovino ali pa trgovino z mešanim blagom, najraje na deželi ali na kakem trgu, v najem, zato prosim vse tiste, ki hočejo dati svojo trgovino zanesljivemu trgovcu, da blagovolijo poslati ponudbe s pogoji na upravnem „Štajerca“ pod „Vstrajnost“.

FRANZ KAISER

žganjarnica v Ptuj.

Priporočam mojo bogato zalogo vsakovrstnega žganja, kakor tropinovec, slivovko, droženko, brinjovec in vsakovrstno rosogljijo.

Pri moji novi žganjarnici v hramu tik moje prodajalnice žganja lahko postavijo cenjeni odjemalci svoje voze. Ako še primeroma dovolj veliko kupi, sem pripravljen, povrniti tudi stroške mitnice (mante).

Kupite enkrat na poskus!

Pismena naročila se vestno in točno izvršujejo.

902

Vzorci (muštri) so vsak čas na razpolago.

 Kdor potrebuje vino, temu priporočam mojo bogato zalogo vsakovrstnih vin.

Hranilnica (Sparkassa) vlad. državnega mesta Ptuj

Vstanovljena
leta

1862.

Čekovnemu računu št. 308051
pri c. kr. poštno-hranilničnem uradu.

Mestni de-
narni zavod.

Giro konto pri
podružnici avst.
ogersk. banke
v Gradcu.

Uradne ure
za poslevanje s
strankami ob de-
lavnih od
8—12 ure.

Občenje z
avst. ogersko
banko.

priporoča se glede vsakega med hranilnične zadeve spadajočega posredovanja, istotako tudi za posredovanje vsakršnega posla z avst. ogersk. banko. Strankam se med uradnimi urami radovoljno in brezplačno vsaka zadeva pojasni in po vsem vstreže.

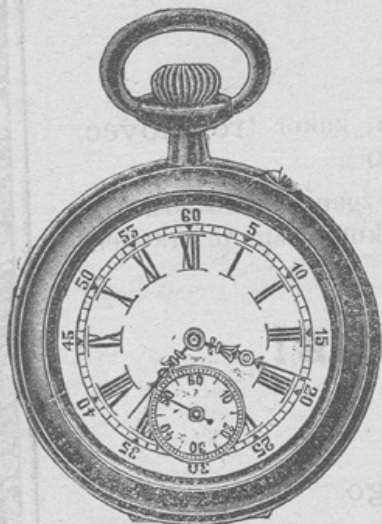
Ravnateljstvo.

Najcenejša razpošiljalnica dobrih ur, za katere se 3 leta pisмено jamči (garantira).

879-C

HANNS KONRAD

fabrika za ure in razpošiljatev zlatnine
v Mostu (Brüx) 194 na Češkem.

Nikelnasta cilinder-remonter-ura, najsolidnejše izdelana, s kazalnikom iz emajla in s sekundnim kazalom gld. 2-50, 3- in 3-50, prve kakovosti gld. 4-50. Z dvema oklepama gld. 5-80, z finim izdelkom „Uranija“, odprta gld. 5-50. Ravno ista z dvema oklepama gld. 6-50.

Za vsako uro se tri leta pisмено jamči.

Konkurenčna ura budilnica

po amerikkanskem sistemu, katera v vsaki legi gre, in sicer na anker ter se da tudi z lično pripravo budilna uprava vstaviti, v nikalnastem okrovu gld. 1-50, 3 komadi 4 gld.; z kazalnikom, ki se po noči svetí, gld. 1-75, 3 komadi 5 gld.; z kalendrom gld. 2-60, z podobami, ki se gibljejo gld. 2-60.

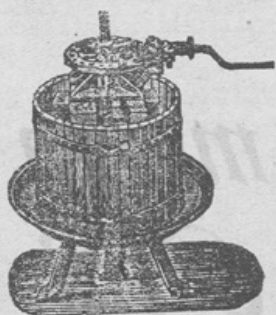
Srebrna cilinder-remonter-ura

z belim ali slikanim kazalnikom iz emajla s sekundnim kazalom in najlinejšim stalnim steklom, zelo solidno izdelana gld. 4-80, z dvema oklepoma gld. 5-80, izdelana na anker gld. 8-75.

Za uro se 3 leta pisмено jamči.

Ceniki, v katerih je nad 600 podob, se pošlejo na zahtevanje vsakemu zastoj in poštnine prosto.

Vse stroje za poljedelstvo in vinorejo.

Brizgalnice za sadno drevje

z mešalom za mešanino iz bakra in vapna tako, da se najedenkrat na dve cevi hrizga,

brizgalnice (strealjke) za sadjino drevje z natanko namjereno petrolmešanico,

svetilnice na acetilen,

da se ulove leteči hrošči

hidravlične stiskalnice za vino,

stiskalnice za vino in ovočje s diferencijalnim pritiskom

stroje za drobljenje stiskanice,

čisto nove mline za grozdje,

nove priprave proti peronospori in za žvepljenje,

sesalke za vino, cevi za vino, kakor tudi vse druge stroje za poljedelstvo, kot

zbivalnike (trieure), mlatilnice, vitale (gepel) i. t. d.

razpošilja kot specialitete po najnižjih tovarniških cenah

IG. HELLER, DUNAJ,

II., Praterstrasse 49.

768

Cenilniki zastoj in franko.

Dopisuje se v vsih jezikih.

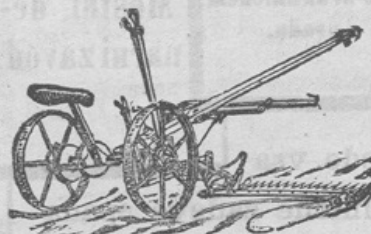
Za škropljenje v vinogradih, za pokončanje vseh škodljivcev na drevju, kakor tudi za pokončanje divjega ženofa, takozvanega hederiha in drugih škodljivcev je najbolj pripravno sredstvo **Ph. Mayfarth-a & Co. patentovana brizgalnica**

„SYPHONIA“

to je brizgalnica, katera sama deluje, bodisi, da je tako napravljena, da se mora voziti, ali pa tudi tako, da jo nese posamezen delavec na hrbtu. Toraj brez dela od strani delavca razškropi ta brizgalnica tekočino po raz. Takih brizgalnic je do sedaj že več tisoč v uporabi.

Najboljši stroji za sejati

so stroji **Ph. Mayfarth-a & Co. „Agricola“**. (Sistem na kolesa.) Ti stroji so pripravni vsakovrstno seme in vsako žino semena, in sicer ni treba koles premeniti. Rahlo lahko za brege in ravnine, kajko se jako lahko, trpo dolgo. Cena jim je zelo radi tega se s pomočjo teh prihrani mnogo dela, časa, denarja.

Najboljše stiskalnice (preše) za seno in slamo, ki se rabijo la prosto roko, stroje za turščico (kuruzo) lušiti, mlatilne stroje, stroje za čistiti, trieure, stroje za kositi, pluge, valarje, brane, izdeluje kot specialitete po najnovejših in priznanih najboljših konstrukcijah.

PH. MAYFARTH & Co.

fabrika za poljedelske stroje, Dunaj II, Taborstrasse 71.

To podjetje je bilo odlikovano z več kakor 450 kolajnamí (medaljami), med temi sreb nímí in bronastímí. Obširni ceniki in mnogo pohvalnih pisem se pošilja na zahtev.

Zastopniki in preprodajalci se iščejo.

„Štajerc“

„Štajerc“ je list, kateri ima glavni smoter, braniti spodnje-štajerske kmete pred iskoriščevanjem od strani kmečkih sovražnikov.

„Štajerc“ hoče mir med sosečkima narodoma, katera sta primorana, skupaj živeti in katera sta odvisna od en drugega.

„Štajerc“ radovoljno odgovarja svojim naročnikom na vsako vprašanje bodisi v gospodarskih, v tožbenih, davčnih zadevah, sploh o vsaki stvari, katera je kmetu in trgovcu na deželi potrebna. Za pismo se mora priložiti znamka za 10 vinarjev.

„Štajerc“ sprejema radovoljno dopise od svojih naročnikov, želeč, s tem nerednosti, katere škodujejo kmetu, odstraniti.

„Štajerc“ prinaša vsakovrstne novice iz Spodnjega Štajerja, pa tudi iz drugih dežel.

„Štajerc“ izhaja na leto 26 krat in ne velja več kakor 2 kroni za celo leto in se lahko naroči vsaki dan.

„Štajerc“ priobči oznanila po jako nizki ceni. Oznanila sama pa priobčena v tem listu, imajo veliki uspeh. Na enkratno oznanilo je dobil pred kratkem neki gospodar 76 dopisov, tičečih se razglašene stvari.

Število „Štajerčevih“ naročnikov vedno raste. kmetje, obrtniki, delavci, trgovci, naročajo „Štajerca“, pošiljajo mu vaša oznanila. Sedaj se tiska že v 15 tisoč iztisih.

Naprednjaki, skrbite za razširjanje tega lista, tako, da bode kmalu postal **tednik**.

Upravništvo in uredništvo se bode od silmal še bolj potrudilo, po svoji moči vsaki želji naročnikov ustreči, treba pa je, da se te želje pismeno ali ustmeno naznanijo.

Naprednjaki, zahtevajte v vsaki gostilni vaš list, zahtevajte „Štajerca“.

Red Star Line, Antwerpen

v Ameriko.

vrste parobrodi. — Naravnost brez preklica v New York in v Philadelphijo. — Dobra hrana. Izborna oprava na ladiji. — Nizke vožne cene.

Pojasnila dajejo:

Red Star Line, 20, Wiedener Gürtel, na Dunaji

ali

Ant. Rebek, konc. agent
v Ljubljani, Kolodvorske ulice šte. 43.

786

Učenec

trgovino z mešanim blagom, močen, z dobrimi
šumi spričevali in z dobro odgojo, vešč nemškega
slovenskega jezika se takoj sprejme. Naslov **Josef**
der v Slovenjem Gradcu.

982

Barvar in slikar

Feliks Rakuscha v Ptuj

h. št. 37

priporoča za vsako v njegovo stroko spadajočo delo. Naročila se takoj in natančno izvršijo po jako nizki ceni.

Z najodličnejšim spoštovanjem

975

Rakuscha.

Styria=
becikelni

novi modeli 1903

ki so sedaj najboljši in najimunitnejši fabrikat, veljajo samo 80, 100, 120 in 140 gold.

Na obroke (rate) prodajava po ugodnih pogodbah samo zanesljivim kupcem.

Dobre, že rabljene becikelne prodajava po 40 do 60 gold.

831

Brata Slawitsch v Ptuj.

Vozičke za otroke

v katerih lahko otrok sedi, pa tudi take za ležati, imata vedno v zalogi in priporočata

Brata Slawitsch

v Ptuj.

770

Cena: 12, 16, 20, 30, 36 do 40 kron.

G. kr. priv.

tovarna za cement

Trboveljske premogokopne družbe v Trbovljah

priporoča svoj pripoznano izvrsten Portland-cement v vedno enakomerni, vse od avstrijskega društva inženirjev in arhitektov določene predpise glede tlakovne in odporne trdote daleč nadkriljajoči dobroti, kakor tudi svoje priznane izvrstno apno.

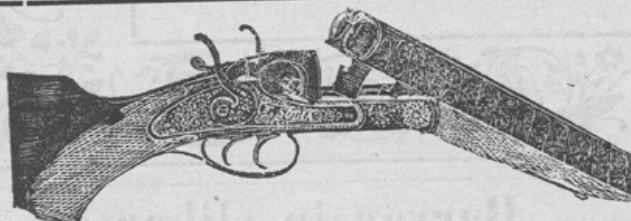
Priporočila in spričevala

raznih uradov in najslovičnejših tvrdk so na razpolago.

Centralni urad:

Dunaj, III/3 Rennweg 5.

744

FRANZ SODIA

844

tvornica pušk (Gewehrfabrik in Ferlach Kärnten)

priporoča izvrstne puške, kakor puške za šrot in kroglice, najizbornejša dovršitev za streljanje; ročno delo z jamstvom. — Velike ilustrovane cene s podobami pošiljam vsakomur, kdor mi pošlje 15 kr. v markah poštne prosto. — Moja tovarna prejela je že silno veliko pohval. Kdor bi mojim ne bil zadovoljen, tistemu ga zamenjam ali pa vrnem denar. Moja zaloga je jako velika.

Vencel Schramm

Celje, Glavni trg

izdeluje najcenejše godbene inštrumente in prodaja strune.

Gosle se dobe za 5, 8, 10, 12, 15, 20, 30, 50 in 100 kron. Citre za 12 kron in višje. Harmonike za 7, 9, 12, 15, 20 kron i. t. d. Za vse inštrumente se jamči.

Tudi vsakovrstna popravila se sprejemajo in hitro ter po najnižjih cenah izvršijo.

984

Hranilnica (šparkasa) mestne občine v Brežicah

ima pisarno v svoji lastni hiši št. 27 ter uraduje vsak ponedeljek in četrtek od 8. do 12. ure dopoldne.

Vloge se polmesečno po štiri od sto obrestujejo, nevzdignjene obresti se vsacega pol leta h kapitalu pripišejo in trpi rentni davek od teh obresti hranilnica sama.

Posojila se oddajajo na zemljišča (nekretnine) po 5%, na menice in proti zalogam državnih zadolžnič in drugih listin vrednosti pa po 6%.

Koncem leta 1902 je bilo stanje vlog: K 740158.42 in rezervnega zaklada K 74029.96.

Ravnateljstvo.

925

Hranilnica (šparkasa) mestne občine Celje

Stanje vlog interesentov dne 31. dec. 1901 K 9,316.931

Vloge od 1. januarja 1902 do 31. decembra 1902 z obrestmi vred K 3,169.459

Od tega je odračuniti: K 12,486.394

Svote, katere so se od 1. januarja do 31. decembra 1902 vzdignile K 2,677.843

Stanje vlog interesentov dne 31. dec. 1902 K 9,808.551

Hipotekarna posojila K 6,085.868-31

Mejnično stanje 78.029-14

Posojila na vrednostne efekte 20.601-83

Efektini zaklad 2,919.611-

Posestva 184.000-

Imetek, katerega ima hranilnica za dotacijo pri kreditni zadrugi 300.000-

Vloge pri kreditnih podjetjih 107.201-99

Stanje blagajne (kase) 40.823-46

Glavni rezervni zaklad 553.574-22

Posebni rezervni zaklad za kurzne difference 298.150-69

Zaklad za penzije 31.227-62

Visokost za obresti: Pri vlogah 4% in se pla

rentni davek od hranilnice (šparkase) same.

Shranjevalne vloge se sprejmejo.